

Pasaules ūdens dienā aicina taupīt ūdeni un saudzēt resursus

22. martā kopš 1993. gada visā pasaulē pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) iniciatīvas tiek atzīmēta Pasaules ūdens diena. Uzsverot ūdens vērtību cilvēka ikdienā, "Zaļā josta" apkopojusi būtiskākos faktus par ūdeni infografikā. Saudzīga attieksme pret dabas resursiem un tīra dzeramā ūdens taupīšana ir būtisks pamatnosacījums ilgtspējīgai un dabai draudzīgai saimniekošanai.

Ūdens veido lielāko daļu no dzīvu būtņu ķermeņa. Cilvēka embrijs sastāv no 95% ūdens. Cilvēkam piedzimstot, ūdens īpatsvars ķermenī sarūk. Zīdaiņa ķermenis sastāv no 77% ūdens, savukārt pieaugušam cilvēkam ūdens īpatsvars ir vidēji 60-70%.

Dzīvojot Latvijā, cilvēki nereti līdz galam nenovērtē tīra ūdens patieso vērtību. 97% no pasaules ūdens krājumiem ir sālsūdens, kuru nevaram lietot uzturā. 2.1% no pasaules ūdens krājumiem ir ieslēgts polārajos ledājos. Un tikai mazāk nekā 1% no pasaules ūdens krājumiem ir cilvēkam pieejams dzeramais ūdens. Ap 800 miljoniem cilvēku visā pasaulē nav pieejas tīram dzeramajam ūdenim.

Pastāv daudz iespēju, kā ikdienā varam taupīt ūdeni. Gan tiešā veidā mazināt ūdens patēriņu ikdienā, piemēram, vannašanos aizstāt ar ātru dušas apmeklējumu, ūdeni no augļu un dārzeņu mazgāšanas izmantot tālāk istabas augu apliešanai vai grīdu mazgāšanai, tualetē izmantot dalīto noskalošanas sistēmu utt. Taču ūdens patēriņu varam mazināt arī netiešā veidā, šķirojot atkritumus un nogādājot pārstrādei otrreizējās izejvielas. Piemēram, gatavojot papīru no makulatūras nevis no pirmreizējām izejvielām, iespējams pasargāt ne tikai kokus no nociršanas, bet arī ievērojami samazināt ražošanas vajadzībām izmantotā ūdens daudzumu.

No visiem šķidrumiem tieši ūdens spēj izšķīdināt visvairāk dažādu vielu, tāpēc dabā tas vienmēr satur minerālvielas, barības vielas un arī ķīmiskus piemaisījumus. Izvēloties dzeramā ūdens uzglabāšanai un lietošanai nepiemērotus plastmasas traukus, cilvēks ik reizi uzņem kaitīgas ķīmiskas vielas, kas var veicināt audzējus, alerģijas, pataloģijas un attīstības traucējumus.

Pārtikas ražošana ir resursu ietilpīga. Tajā skaitā to pārtikas produktu ražošanai, kas vizuāli it nemaz nešķiet ūdeņaini vai pat sulīgi, nepieciešams patērēt ievērojamu ūdens daudzumu. Tādējādi, lai uzražotu 1 kg liellopa gaļas, nepieciešams patērēt 15 000 l ūdens. Ir jāpatērē 200 l ūdens, lai uzražotu nepieciešamo kafijas pupiņu daudzumu, lai pagatavotu vienu kafijas tasi. Savukārt ir jāpatērē 100 l ūdens, lai uzražotu 2 maizes šķēles, un apmēram 65 l ūdens, lai uzražotu sieru, ko uz šīm maizītēm uzlikt.

Informācijas sagatavošanai izmantots avots: *Alok Jha, "The Water Book"*.

Papildu informācija:

Laima Kubliņa, 26710793, laima.kublina@zalajosta.lv, www.zalajosta.lv